

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการที่ประสบความสำเร็จ
ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ในจังหวัดพัทลุง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ปลาสวรรค์
พร้อมทาน

ปลาสวรรค์
พร้อมปรุง

ปลาตุ๊กตา

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

เอกสารหมายเลข 4/2567

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการที่ประสบความสำเร็จของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ฉบับนี้เป็นการสรุปผลการดำเนินงานโครงการของส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดพัทลุง ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากแหล่งงบประมาณต่างๆ ประจำปีงบประมาณ 2567 ที่มีความสำคัญและเป็นโครงการที่โดดเด่นประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ สามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับเกษตรกรทั้งทางตรงและทางอ้อม เกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ขอขอบคุณส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลโครงการที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการต่อยอดพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

มกราคม 2568

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 1
- โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 2
- โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตรด้วยรูปแบบ BCG MODEL เพื่อความยั่งยืนและส่งเสริมการท่องเที่ยว 3

2. สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

- โครงการพัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย 4
- โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี 2567 5
- โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 6

3. สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

- โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง 7
- โครงการเสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ตลาดอย่างยั่งยืน 8

4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

- โครงการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 9
- โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 10
- โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 11

5. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

- โครงการเงินกู้กองทุนพัฒนาสหกรณ์ 12
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวสังข์หยด) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 13
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร 14

6. โครงการชลประทานพัทลุง

- โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโพธิ์ 2 15

7. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พัทลุง

- โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 16
- โครงการพัฒนาเกษตรกรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) 17
- โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร 18

8. ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง

- โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน 19
- โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์ 20
- การใช้นวัตกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรในการปลูกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวแบบเกษตรแม่นยำ : การใช้เครื่องมือปลูกข้าวไร่ในสวนยางพารา 21

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
9. ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	
- โครงการส่งเสริมการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าว ปี 2567	22
10. สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
- โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน	23
- โครงการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่เกษตรเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ความสมดุลการจัดการทรัพยากรที่	24
- โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าลุ่มน้ำในพื้นที่ที่เหมาะสมของจังหวัดภาคใต้	25
11. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง	
- กิจกรรมพัฒนาอาชีพผลิตพืชอาหารสัตว์	26
12. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	
- โครงการซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการชลประทานพัทลุง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน โดยซ่อมแซมถนนคลองส่งน้ำสาย 1R-RMC1 กม.11+000-14+000 เป็นช่วงๆ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	27
- โครงการซ่อมแซมรวกกันตกคลองน้ำสาย RMC1 และสายซอย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	28
- โครงการซ่อมแซมสะพานข้ามอาคารอัดน้ำกลางคลองและอาคารประกอบคลองส่งน้ำสาย RMC2 กม.12+511 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	29
13. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง	
- โครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	30
14. การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดพัทลุง	
- ยกระดับ ศรย.เป็น Smart Learning Center ด้านยางพารา (Rubber For Your Life) เชื่อมโยงเครือข่ายกับชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานพันธมิตรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่	31
- การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	32
- การสร้างจุดเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุง	33

1. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9) ทรงเห็นถึงความความทุกข์ยากเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จึงทรงพระราชทานแนวพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเพื่อช่วยให้ราษฎรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และช่วยพลิกฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ให้กลับคืนสู่ลุ่มน้ำปากพนังดังเช่นในอดีตจึงเป็นที่มาของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีการพัฒนาทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบชลประทาน ควบคู่กับการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ และการดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังในจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยอำเภอควนขนุน มี 1 ตำบล คือ ตำบลแหลมไทรนูด มี 9 หมู่บ้าน 1 เทศบาล พื้นที่ 26,445 ไร่ ประชากร 4,929 คน 1,726 ครัวเรือน และอำเภอป่าพะยอม มี 1 ตำบล คือ ตำบลลานข่อย มี 9 หมู่บ้าน 1 เทศบาล พื้นที่ 37,344 ไร่ ประชากร 8,558 คน 2,805 ครัวเรือน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 60,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

ม.4 ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม
ม.9 ต.แหลมไทรนูด อ.ควนขนุน

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. ร่วมเสนอความคิดเห็นถึงปัญหา ความต้องการ ความคาดหวัง และร่วมวิเคราะห์ศักยภาพ ความต้องการที่จำเป็นเร่งด่วนด้านการเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย
2. ร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณ ที่ตรงตามความต้องการในพื้นที่เป้าหมาย
3. ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และรับทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการเกษตรที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง จำนวน 20 ราย ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพ ความต้องการ ปัญหา อุปสรรค ของเกษตรกรในผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ
2. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายโครงการ ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังทั้ง 2 พื้นที่ รวมจำนวน 80 ราย ร่วมแสดงความคิดเห็น ศักยภาพ ความต้องการของตน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์จัดทำโครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร แนวทางส่งเสริมพัฒนา และแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้ตรงตามความต้องการในแต่ละพื้นที่

2. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตในภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ (หมู่บ้าน ตำบล) อย่างแท้จริงโดยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาส วางแผนการผลิตที่เชื่อมโยงกับความต้องการของตลาด มีตลาดรองรับที่ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าในการเข้าถึงแหล่งทุนจากสถาบันการเงิน ตลอดจนเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จำเป็น การทำเกษตรที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับการผลิตของตนเอง โดยใช้กลไกการบริหารงานระหว่างระดับพื้นที่

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงขับเคลื่อนงานภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ในพื้นที่ 11 อำเภอ รวม 11 หมู่บ้าน และจัดทำแผนธุรกิจรายสินค้ารวม 7 ชนิดสินค้า ได้แก่ ข้าว มังคุด กระจุด ทูเรียน สละ ปลายุค พืชไร่ (ถั่วหรั่ง ถั่วลิสง ข้าวเหนียวดำ)

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 61,700 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 หมู่บ้าน ใน 11 อำเภอ

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรในหมู่บ้านพื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านและความต้องการ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. พื้นที่เป้าหมายมีการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร จากการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านไปสู่เกษตรมูลค่าสูง

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. มีการทบทวนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และมีการจัดทำแผนงาน/โครงการแผนธุรกิจด้านการเกษตรที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งมาจากปัญหาและความต้องการของประชาชน และภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ จำนวน 11 หมู่บ้าน 11 แผนงาน
2. มีอาสาสมัครเกษตรระดับหมู่บ้านเป็นกลไกในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรระดับหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 35 คน

เชิงคุณภาพ

- 1) สินค้ามังคุด ดำเนินการพื้นที่ 4 อำเภอ มีการแปรรูปมังคุดช่วงที่ล้นตลาดเป็นมังคุดกวนและนำมังคุด เกษตรผลิตมังคุดนอกฤดู ผลิตปุยใช้เอง
2. สินค้าสละ ดำเนินการในอำเภอป่าบอน มีการแปรรูปเป็นสละลอยแก้ว สลละทรงเครื่อง สละอบแห้ง แยมสละ สลละกวน สุราสละ 40 ดีกรี น้ำพริกสละ
3. สินค้าทุเรียน ดำเนินการในอำเภอตะโหมด จำหน่ายในชุมชนและขายออนไลน์ เกษตรกรมีการซื้อแม่ปุ๋ยปริมาณมากจำหน่ายให้แก่มหาชิกเพื่อลดต้นทุนการผลิต
4. สินค้ากระจุด ดำเนินการในอำเภอควนขนุน แปรรูปกระจุดเป็นกระเป่า เสื้อ ตะกร้าใส่ของ และของตกแต่งบ้าน และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง
5. สินค้าพืชไร่ (ถั่วหรั่ง ถั่วลิสง ข้าวเหนียวดำ) ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง เกษตรกรมีการใช้เมล็ดพันธุ์คุณภาพ การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิต
6. สินค้าข้าว ดำเนินการพื้นที่ 2 อำเภอ แปรรูปเป็นข้าวสารบรรจุถุง และบรรจุถุงสุญญากาศสำหรับส่งจำหน่ายต่างจังหวัด
7. สินค้าปลายุค ดำเนินการในพื้นที่อำเภอบางแก้ว มีการแปรรูปได้แก่ ปลายุคสวรรค์ รสสมุนไพรรสดั้งเดิม รสกระเทียม ปลายุคร้า ลูกชิ้นปลายุค ผงโรยข้าวโป๊โอแคลเซียม ทอดมันปลายุค

3. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตรด้วยรูปแบบ BCG MODEL เพื่อความยั่งยืนและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญต่อการสร้างความสามารถทางการแข่งขันด้วยการเกษตรสร้างมูลค่า สินค้าเกษตรจะต้องได้มาตรฐานสินค้าที่ปลอดภัย โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร มีเป้าหมายการพัฒนาในการเพิ่มผลิตภาพและผลิตภัณท์มวลรวมสาขาเกษตรด้วยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศเกษตร เพื่อการสร้างความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ของเกษตรกรอย่างยั่งยืน จังหวัดพัทลุงจึงได้ดำเนินโครงการยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยรูปแบบ BCG Model มีคัดเลือกสินค้านำร่องที่สำคัญ ได้แก่ ปลาตุ๊ก สลละ และสุกรชีวภาพ โดยมีการบูรณาการโครงการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดพัทลุง

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 1,897,200 บาท

สถานที่ดำเนินการ
11 อำเภอ ในจังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. ส่งเสริมการผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ (สลละ) จำนวน 220 ครัวเรือน
2. พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปปลาตุ๊ก จำนวน 20 ครัวเรือน
3. สร้างอาหารปลอดภัยและสร้างรายได้ด้วยสุกรชีวภาพ (หมูหลุม) จำนวน 80 ราย

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ระบบนิเวศน์ได้รับการฟื้นฟูและสร้างความสมดุลอย่างยั่งยืน และเศรษฐกิจฐานรากมีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. โครงการพัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย

จากแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2566 – 2570 มีเป้าหมาย “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ” โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืนจากฐาน การเกษตรอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศของ จังหวัดในการเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างคุณค่าจากการเกษตรของประเทศ ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง เล็งเห็นถึงปัญหาเรื่องสุขภาพที่เสื่อมโทรมจากพิษของสารเคมีทางการ เกษตรที่มีมากในปัจจุบัน ควรให้ความสำคัญในการหาวิธีการในการลดความเสี่ยงลง การลด ละ เลิก การใช้ สารเคมีทางการเกษตร เป็นวิธีการสำคัญในการลดความเสี่ยงนี้ การเกษตรกรทำการผลิตสินค้าเกษตรด้วยวิธี การผลิตที่ปลอดภัย ไม่มีสารตกค้างในผลผลิต ก็สามารถลดความเสี่ยงต่อโรคร้ายและความเสื่อมโทรมของ ร่างกายเกษตรกรรวมถึงผู้บริโภค

ระยะเวลาดำเนินการ

พฤษภาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 2,540,900 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 อำเภอ ในจังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้รับความรู้ความเข้าใจในการผลิต สินค้าเกษตรในระดับที่ปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี ยุกระดับการ ผลิตสินค้าเกษตรที่มีความ ปลอดภัยให้ได้รับการรับรอง และสามารถจัดการศัตรูพืชอย่างถูก ต้องและมีประสิทธิภาพ เกิดการ รวมกลุ่มของเกษตรกรในการ พัฒนาการผลิต การตลาดสินค้า เกษตรที่ปลอดภัย สร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับผลผลิตสินค้าเกษตรได้ มากขึ้น

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

- 1) มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน 11 ศูนย์ สมาชิกรวม 330 ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช ประกอบด้วย การวินิจฉัย การติดตามสถานการณ์ การเฝ้าระวังศัตรูพืช และการผลิต ขยายและใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืชแทนการใช้สารเคมี
- 2) เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานการจัดการศัตรูพืชชุมชน อำเภอละ 1 จุดรวม 11 จุด
- 3) มีข้อมูลแปลงเฝ้าระวังครอบคลุมพื้นที่ จำนวน 11 จุด ตลอดทั้งปี
- 4) เกษตรกร 51 ชุมชน ได้รับการอบรมในหลักการผลิตพืชปลอดภัย

เชิงคุณภาพ

- 1) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการ ศัตรูพืช ได้แก่ การวินิจฉัย การติดตามสถานการณ์ การเฝ้าระวังศัตรู พืช การผลิตขยายและใช้สารชีวภัณฑ์ และการพัฒนาเครือข่ายการ ดำเนินงานจัดการศัตรูพืช อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 2) เกิดเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในระดับชุมชน ทุกตำบล
- 3) เกษตรกร 51 ชุมชน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการผลิตพืช ปลอดภัย และมีแปลงตัวอย่าง 51 แปลง สามารถเป็นแบบอย่างการผลิตพืชที่ปลอดภัย

2. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคต

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีภารกิจในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร และเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนดูแลคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 1,011,880 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 อำเภอ ในจังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับ ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

- 1) แปลงใหญ่ ด้านพืชและแมลงเศรษฐกิจ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านพัฒนาคุณภาพ การเชื่อมโยงการตลาด และการบริหารจัดการกลุ่ม ได้รับการสนับสนุนวัสดุในการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และได้รับการสนับสนุนวัสดุในการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ภายใต้ความเห็นชอบของสมาชิกและบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่
- 2) มีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับอำเภอ จำนวน 11 อำเภอๆละ 4 ครั้ง

เชิงคุณภาพ

- 1) สมาชิกแปลงใหญ่ รวม 945 รายได้รับการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรและบริหารจัดการ เกิดการรวมกลุ่ม
- 2) เกษตรกรมีจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่เพื่อเป็นตัวอย่ง ในการทำการเกษตรของตนเองให้เกิดการพัฒนาในเรื่องการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนได้
- 3) เกิดการเชื่อมโยงการดำเนินงานของคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ อย่างเป็นรูปธรรม

3. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญคือเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนเชื่อมโยงองค์ความรู้จากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และมีการใช้กลไกการส่งเสริมด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG Model) ให้เป็นต้นแบบและเกิดผลสำเร็จในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 530,100 บาท

สถานที่ดำเนินการ

1. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) รวมจำนวน 11 ศูนย์
2. ศูนย์เครือข่ายอื่นๆ (ยกเว้น ศจช. และ ศดปช.) รวมจำนวน 165 ศูนย์

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
2. เกษตรกรที่ได้รับรู้จาก ศพก. มีรายได้เพิ่มขึ้น

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. ศพก. หลัก จำนวน 11 ศูนย์ และศูนย์เครือข่าย (ยกเว้น ศดปช. และ ศจช.) จำนวน 22 ศูนย์ ได้รับการพัฒนา
2. เกษตรกรต้นแบบ ศพก. จำนวน 55 ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในประเด็นการใช้งานระบบพลังงานแสงอาทิตย์และระบบน้ำอัจฉริยะ
3. เกษตรกรผู้นำ จำนวน 110 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในประเด็นการเกษตรที่ต้องการพัฒนาของพื้นที่นั้น ๆ ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร สามารถบริหารจัดการพื้นที่ และสินค้าได้

เชิงคุณภาพ

1. ศพก. หลัก และศูนย์เครือข่าย มีความพร้อมในการให้บริการด้านการเกษตร
2. เกษตรกรต้นแบบ ศพก. ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
3. เกษตรกรผู้นำ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
4. เกษตรกรผู้เข้าร่วมงาน Field Day นำความรู้ที่ได้รับปฏิบัติและสามารถถ่ายทอดผู้อื่นได้

1. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง

ทะเลสาบสงขลาเป็นทะเลสาบที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 653,775 ไร่ พื้นที่ครอบคลุม 3 จังหวัดคือ สงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมง ในทะเลสาบสงขลา ภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่มีการดำเนินงานติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี มีเป้าหมายในการคืนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลา ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นแหล่งผลิตที่สร้างรายได้ทางการประมงของประชาชนในพื้นที่

จังหวัดพัทลุง ปัจจุบันทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยถอยลงอย่างรวดเร็ว เกินกำลังการผลิตทดแทนตามธรรมชาติ เหตุนี้เองจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการหาแนวทางเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรการกักก้ามกรามและการป้องกันการทำลายความเสียหายจากการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เกิดการอนุรักษ์อย่างถูกวิธี เพื่อเป็นการเพิ่มกำลังการขึ้นของผลผลิตสัตว์น้ำในธรรมชาติ โครงการนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของตนเองให้กลับคืนมาสู่ธรรมชาติ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 22,165 บาท

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 11 ต.ลำปำ อ.เมืองพัทลุง
หมู่ที่ 1 ต.จองถนน อ.เขาชัยสน
หมู่ที่ 11 ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว
หมู่ที่ 1 ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน
หมู่ที่ 3 ต.ฝาละมี อ.ปากพะยูน

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เป็นแหล่งผลิตที่สร้างรายได้ทางการประมงของประชาชนในพื้นที่
2. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่ในพื้นที่
3. ช่วยให้ชุมชนมีแหล่งอาหารที่มั่นคงและเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิต

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน 50 ราย ตามหลักสูตร “การสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนเพื่อการจัดการทรัพยากรประมงในทะเลสาบอย่างยั่งยืน”

เชิงคุณภาพ

ชาวประมงที่เข้าร่วมฝึกอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง พระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การสร้างแนวร่วมและเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์สัตว์น้ำอย่างถูกต้องยั่งยืน สร้างความรักความสามัคคีและสร้างเครือข่ายในการเป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์พื้นที่และแหล่งอาศัยสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลา เพื่อให้สามารถเพิ่มผลผลิตโดยธรรมชาติต่อไป สามารถดำเนินการจัดทำเขต เพื่ออนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำในพื้นที่โดยชุมชน

● สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

2. โครงการเสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ตลาดอย่างยั่งยืน

ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และสังคมไทย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี โดยมุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน

ทั้งนี้หลายพื้นที่ในจังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านวิชาการเพื่อที่จะไปพัฒนาในอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำ ตลอดถึงการแปรรูปเพิ่มมูลค่า เกษตรกรจำเป็นต้องมีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตั้งแต่ด้านการผลิตตลอดถึงการแปรรูปเพิ่มมูลค่า จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมงสู่ตลาดอย่างยั่งยืน เพื่อส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพเกษตรกรให้สามารถผลิตสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 370,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 กลุ่ม 8 อำเภอ ได้แก่

- ป่าบอน - ปากพะยูน
- ศรีนครินทร์ - ตะโหมด
- เมืองพัทลุง - ศรีบรรพต
- เขาชัยสน - ป่าพะยอม

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. สามารถพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าสัตว์น้ำ ในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลายขึ้น ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค และเข้าถึงช่องทางการตลาดต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น
2. ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบและการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้า
3. ได้รับความรู้ ความเข้าใจด้านสุขาภิบาลอาหาร สถานที่ประกอบการสำหรับผู้ประกอบการ

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน 11 กลุ่ม พื้นที่ 8 อำเภอ ตามหลักสูตรสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้ประกอบการ, แนวทางพัฒนาการตลาด พร้อมสาธิตและเกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติการออกแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้า สร้างมูลค่าสินค้า ผลิตภัณฑ์ประมง กลุ่มเกษตรกรสามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าประมงที่พร้อมบริโภค ตามเป้าหมาย 11 กลุ่ม พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสินค้าของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ ตรงต่อความต้องการของตลาด และกลุ่มผู้บริโภค

เชิงคุณภาพ

กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในกฎเกณฑ์อาหารสัตว์น้ำ และแปรรูปสัตว์น้ำให้มีมูลค่าสูง รายได้เพิ่มขึ้น ตลอดไปถึงการเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค และเชื่อมโยงการตลาดได้มากขึ้น และสามารถนำไปสร้างอาชีพได้ในอนาคต สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าแปรรูปให้มีคุณภาพได้

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

1. โครงการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ การเกษตรโดยเน้นการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้สามารถบริหารจัดการ การผลิตการตลาดให้ สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของครัวเรือนและชุมชนให้ดีขึ้น การคัดเลือก เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในระดับชาติ เป็นการเผยแพร่ผลงาน ยกย่องประกาศ เกียรติคุณ โดยเผยแพร่ผลงานความสำเร็จสู่สาธารณชนและใช้เป็นแนวทางในการขยายผลผลิตทางการปศุสัตว์ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศโดยรวมในอนาคต

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 100,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ 8 ตำบลทานโพธิ์
อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. การได้รับรับรองความสามารถจากหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ
2. ได้รับความเชื่อมั่นทางด้านคุณภาพสินค้า
3. เผยแพร่เกียรติคุณและผลงานของกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ให้ปรากฏต่อสาธารณชนและ เป็นตัวอย่างแก่กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์อื่นๆ
5. พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ให้มีประสิทธิภาพด้านปศุสัตว์สูงขึ้น
5. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. เกษตรกรมีการขยายจำนวนอย่างต่อเนื่อง (ปัจจุบันสมาชิกจำนวน 43 คน)
- 2 สามารถดำเนินงานสำเร็จลุล่วงครบทุกด้านตามแผนการพัฒนา กลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2567 ทั้งทางด้าน ด้านการผลิต ด้านการมีส่วนรวม ด้านเงินทุน ด้านบุคลากร ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ข้อมูล ด้านการจัดการสินค้า ด้านสิ่งแวดล้อม
- 3 สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและพัฒนาในกลุ่มในการขับเคลื่อนและดำเนินงานตามแผนงานอย่างเคร่งครัด

เชิงคุณภาพ

1. ได้รับรางวัลสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2567 (ชนะเลิศระดับประเทศ)
2. เกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม
3. ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบันมีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการกลุ่มที่มีความโปร่งใสเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือทำให้กลุ่มมีความมั่นคง
4. เกษตรกรสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัวและชุมชนในด้านความมั่นคงทางอาหาร

2. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (SMART FARMER) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กรมปศุสัตว์จึงได้มีนโยบายมอบรางวัล “Smart Farmer ดีเด่น” สำหรับ Smart Farmer ในกิจกรรมคัดเลือก Smart Farmer ดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดำเนินการโดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และปศุสัตว์เขต เพื่อค้นหาและคัดเลือกเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ดีเด่น ที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ปรากฏต่อวงการปศุสัตว์ในระดับจังหวัด ระดับเขต และสาธารณชนทั่วไป เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและความภาคภูมิใจให้แก่ Smart Farmer ที่ได้รับรางวัลดีเด่น รวมทั้งเป็นแบบอย่างให้เกิดการพึ่งตนเองและความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์ให้ยั่งยืนและช่วยกระตุ้นให้ Smart Farmer รายอื่นๆ เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์ของตนเองและกลุ่มให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ของประเทศในภาพรวมให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างรายได้และความมั่นคงอย่างยั่งยืนแก่เกษตรกรครอบครัวชุมชน สังคมได้ต่อไป

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 5,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 1 ตำบลตะโหมด
อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรผู้เข้าร่วมสามารถเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ ในด้านเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์ได้
2. เกษตรกรปราดเปรื่องสามารถประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน
3. เกษตรกรผู้เข้าร่วมสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ในด้านการผลิต และการตลาดได้
4. เกษตรกรเป็น Smart Farmer ต้นแบบ ที่สามารถเป็นตัวอย่างการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. เกษตรกร จำนวน 30 ราย เป็นแบบอย่างและช่วยกระตุ้นให้ Smart Farmer รายอื่นๆ เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์ของตนเองและกลุ่มให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้
2. เกษตรกร จำนวน 30 ราย มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอมีลักษณะผู้นำ และมีการทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

เชิงคุณภาพ

1. เป็นแบบอย่างในด้านการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ให้กับเกษตรกร หรือ ผู้สนใจพัฒนาด้านสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer
2. สร้างขวัญกำลังใจและความภาคภูมิใจให้แก่ Smart Farmer ที่ได้รับรางวัลดีเด่น รวมทั้งทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์ให้ยั่งยืนและพึ่งตนเองได้
3. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเพื่อนเกษตรกรและผู้สนใจความ สามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้
4. มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการผลผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

3. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กรมปศุสัตว์ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ หรือ ศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) ให้เป็นเครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขยายเป็นเครือข่ายในการให้ความรู้และให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านปศุสัตว์ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ สำหรับเกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตสินค้าที่ค้ำประกันถึงสิ่งแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 14,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ
ศพก.เครือข่าย (ด้านปศุสัตว์)
นายเริงโรจน์ ปานภักดี
ถนนสัมตริต ตำบลคูหาสวรรค์
อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ**
1. ได้รับการพัฒนาความพร้อมของศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านปศุสัตว์ในพื้นที่ระดับอำเภอ
  2. เกษตรกรเจ้าของศูนย์ได้รับความเชื่อมั่นทางด้านคุณภาพสินค้า
  3. เกษตรกรได้รับประกาศเกียรติคุณเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์จากหน่วยงานของภาครัฐ
  4. ศูนย์ได้รับการขยายเครือข่ายในระดับชุมชนและจังหวัด

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ
มีศูนย์ ศพก.เครือข่าย จำนวน 1 ศูนย์ ที่เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดผลผลิตด้านปศุสัตว์ในชุมชนแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

เชิงคุณภาพ

1. ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย (ด้านปศุสัตว์) ประจำปี พ.ศ. 2567 (ระดับเขต)
2. เป็นศูนย์ต้นแบบในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ในชุมชน
3. ขยายเป็นเครือข่ายในการให้ความรู้และให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านปศุสัตว์
4. เกษตรกรมีความเป็นผู้นำด้านปศุสัตว์ในพื้นที่ระดับอำเภอ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และผลผลิตด้านปศุสัตว์ในชุมชน

1. โครงการเงินกู้กองทุนพัฒนาสหกรณ์

กองทุนพัฒนาสหกรณ์ หรือ กพส. เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ โดยเป็นแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ทุกประเภทในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วย การให้เงินกู้แก่สมาชิก การรวบรวมผลผลิต การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และการลงทุนในทรัพย์สิน เพื่อตอบสนองความต้องการใช้เงินกู้ของสมาชิก ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยและแก้ไขปัญหาด้านราคาสินค้าเกษตร การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของสหกรณ์ รวมถึง การสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาอาชีพสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและพัฒนางานของสหกรณ์ ให้เกิดประสิทธิภาพและสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยในแต่ละปี กองทุนพัฒนาสหกรณ์ได้อนุมัติเงินกู้ยืมให้แก่สหกรณ์อย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินการ
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ถึง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

งบประมาณ
จำนวน 21,800,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ
สหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
จำนวน 10 สหกรณ์

- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ**
1. สหกรณ์สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำไว้บริการสมาชิกและเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานสามารถแก้ไขปัญหาด้านราคาสินค้าเกษตรได้
  2. สมาชิกสหกรณ์สามารถลดต้นทุนการผลิต สามารถเพิ่มรายได้
  3. สหกรณ์ที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยสามารถเข้าถึงเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย
  4. สามารถพัฒนาอาชีพให้กับสมาชิกสหกรณ์

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ
สหกรณ์ได้รับการสนับสนุนเงินกู้สามารถช่วยเหลือสมาชิกลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับแหล่งเงินทุนของสมาชิก จำนวน 11 สัญญา 10 สหกรณ์ เป็นเงิน 21,800,000 บาท

เชิงคุณภาพ
เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์

2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น(ข้าวสังข์หยด) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐาน สินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาวเพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในประเทศ ในภาคการเกษตร การผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศการบูรณาการของภาครัฐในช่วงที่ผ่านมามีผลกระทบเชิงบวกต่อการดำเนินกิจกรรมการผลิตในอุตสาหกรรม ต่าง ๆ รวมถึงสินค้าเกษตรของสหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกรมีการกระจายตัวในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีเอกลักษณ์ ทางภูมิศาสตร์ ส่งผลให้สมาชิกสามารถผลิตสินค้าที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร ซึ่งเป็นจุดเด่นสำคัญของสหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ อาทิสินค้าข้าว ผลไม้ ผ้าไหม/ผ้าทอ และปศุสัตว์ (โคเนื้อ)

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 41,650 บาท

สถานที่ดำเนินการ
กลุ่มเกษตรกรทำนาตะโหมด
ต.ตะโหมด อ. ตะโหมด

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. สถาบันเกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น/พัฒนาบรรจุภัณฑ์และมีช่องทางทางการตลาดเพิ่มขึ้น สร้างการรับรู้สินค้าข้าวพื้นถิ่นหรือสินค้าข้าว GI (Geographical Indications)
2. สถาบันเกษตรกรเป้าหมายมีความพร้อมในการทำการตลาด สามารถทำการตลาดเชิงรุก มีการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นทั้งในรูปแบบออฟไลน์หรือออนไลน์

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. กลุ่มเป้าหมายได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นและพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด จำนวน 1 แห่ง
2. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวสังข์หยด) ระหว่างกลุ่มเป้าหมายกับสถาบันเกษตรกรนอกพื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน 2 เครือข่าย ได้แก่ สกต.รทส.บุรีรัมย์ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรพรหมคีรี
3. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น หรือสินค้าข้าว GI ของสถาบันเกษตรกรเป้าหมาย มีมูลค่าการจำหน่ายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

เชิงคุณภาพ

สถาบันเกษตรกรเป้าหมาย สามารถพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด และสร้างช่องทางทางการตลาด หรือสื่อประชาสัมพันธ์สินค้าข้าวอัตลักษณ์พื้นถิ่นหรือสินค้าข้าว GI และมีความพร้อมในการทำการตลาด สามารถทำการตลาดเชิงรุก มีการเชื่อมโยงสินค้าหรือการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นทั้งในรูปแบบออฟไลน์หรือออนไลน์

3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ประเด็นการเกษตรแผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ได้กำหนดเป้าหมายสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และ กลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ซึ่งในปี 2567 กรมส่งเสริมสหกรณ์มีเป้าหมายในการส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยสามารถรักษาความเข้มแข็ง อยู่ในระดับชั้น 1 ร้อยละ 80 และสามารถยกระดับความเข้มแข็งจากระดับชั้น 2 และ 3 ขึ้นสู่ระดับที่ดีขึ้น ร้อยละ 50 โดยที่ผ่านมามีกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรให้เป็นสถาบันที่เข้มแข็ง ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจและสังคมตามบทบาทภารกิจ อีกทั้งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการกรมส่งเสริมสหกรณ์ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวได้มีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งตามเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็ง ใน 4 มิติ

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 110,600 บาท

สถานที่ดำเนินการ
อำเภอเมืองพัทลุง เขาชัยสน ตะโหมด ปากพะยูน ป่าบอน ควนขนุน และ อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ**
1. สถาบันเกษตรกรเป้าหมายได้รับการวิเคราะห์และพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร
  2. สถาบันเกษตรกรเป้าหมายได้รับทราบหลักเกณฑ์และแนวทางในการประเมินความเข้มแข็ง
  3. สถาบันเกษตรกรเป้าหมายมีแผนงาน/โครงการในการรักษาและยกระดับความเข้มแข็งไปสู่ชั้นที่ดีขึ้น

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ
สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อรักษาและยกระดับความเข้มแข็ง จำนวน 14 แห่ง ได้แก่
1) สหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด 2) สหกรณ์การเกษตรตะโหมด จำกัด 3) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านควนเคี่ยม จำกัด 4) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหัวควน จำกัด 5) สหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด 6) สหกรณ์การเกษตรหัวป่าเขียว จำกัด 7) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชัยบุรี จำกัด 8) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโคกม่วง จำกัด 9) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างทอง จำกัด 10) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านลำ จำกัด 11) กลุ่มเกษตรกรทำนาโคกทราย 12) กลุ่มเกษตรกรทำนาตำนาน 13) กลุ่มเกษตรกรส่งเสริมและพัฒนาทำสวนลานข่อย และ 14) กลุ่มเกษตรกรทำนาโคกสัก

เชิงคุณภาพ
สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร และมีแนวทางในการรักษาระดับชั้นสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอยู่ในระดับชั้น 1 รวมทั้งผลักดันและยกระดับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ระดับชั้น 2 และ 3 สู่ระดับที่ดีขึ้น

1. โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโพธิ์ 2

เนื่องจากราษฎรในเขตพื้นที่ บ้านไสหลวงและบ้านโพธิ์บางส่วน ตำบลปันแต อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ได้รับความเดือดร้อน ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร โครงการชลประทานพัทลุง จึงจัดหาน้ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่อย่างเพียงพอ

ระยะเวลาดำเนินการ
12 กันยายน 2567 – 8 มีนาคม 2568

งบประมาณ
จำนวน 45,000,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ
ตำบลปันแต อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ**
1. เพิ่มพื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 1,500 ไร่
  2. ราษฎรในพื้นที่สามารถมีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตรได้อย่างเพียงพอ
  3. ปริมาณและผลผลิตทางการเกษตรของประชาชนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ
เพิ่มพื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 1,500 ไร่ เกษตรกรได้รับน้ำไปใช้เพื่อทำการเพาะปลูกได้อย่างเพียงพอ ทันท่วงทีกับความต้องการ และมีความเป็นธรรมต่อการได้รับน้ำทำให้ผลผลิตของเกษตรกรไม่เกิดความเสียหาย และมีปริมาณผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นจากเดิมมากยิ่งขึ้น

เชิงคุณภาพ
เกษตรกรได้มีบทบาทต่องานชลประทานทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ช่วยกันส่งเสริมและเกิดการรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยเฉพาะการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเข้ามามีบทบาทเป็นสื่อกลางเพื่อถ่ายทอดแนวนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านชลประทานระหว่างภาครัฐกับเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ส่งเสริมสร้างให้เกิดความรัก ความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่เกษตรกร และร่วมกันพัฒนาด้านการชลประทานเพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรและรายได้ของเกษตรกร

1. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกร รายย่อยในพื้นที่โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบาย การตลาดนำการผลิต นำการจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพ ของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคตตามแผนการปฏิรูปการเกษตร โดยเกษตรกรยังเป็น เจ้าของพื้นที่และร่วมดำเนินการบริหารจัดการการผลิต

การกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรแปลงใหญ่ ดำเนินการ ในพื้นที่ต่างๆ เช่น พื้นที่ในเขต ชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรกรทั่วไป โดยเกษตรกรสมาชิก แปลงใหญ่จะร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทุกขั้นตอนจนถึงการเชื่อมโยงตลาดกับเอกชนแบบประชารัฐ การปรับระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ ที่มีการดำเนินกิจกรรม ที่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ ทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale)

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 132,450 บาท

สถานที่ดำเนินการ

แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลแหลมไตนวด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

แปลงใหญ่เป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการ จัดทำบัญชีกลุ่ม จำนวน 1 แปลง คือ แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ 100 ของแปลงใหญ่ที่ได้รับการพัฒนา สามารถ จัดทำบัญชีกลุ่มได้

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรเป้าหมายได้รับการ พัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชี ต้นทุนอาชีพและสามารถจัดทำ บัญชีต้นทุนอาชีพได้
2. เกษตรกรเป้าหมายสามารถใช้ ข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ใน การลดต้นทุนผลิตทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่ม ผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต เพิ่มรายได้ และวางแผนทาง การตลาด

2. โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)

เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ ได้แก่ พื้นที่น้ำ พื้นที่ดินเพื่อเป็นที่นาปลูกข้าว พื้นที่ดินสำหรับปลูกพืชไร่นานาพันธุ์ และที่สำหรับอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ ในอัตราส่วน 30:30:30:10 เป็นหลักการในการบริหารการจัดการที่ดิน และน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่มีภารกิจที่สำคัญเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป จึงได้มีการนำเครื่องมือ “บัญชี” มาใช้ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามแนวคิด เกษตรทฤษฎีใหม่สู่เกษตรกร โดยการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกรที่น้อมนำ หลักทฤษฎีใหม่ ผ่านการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบความคิด “บัญชี 3 มิติ” คือ มิติรู้ตนเอง รู้สภาพแวดล้อม รู้อนาคต เมื่อรู้แล้วก็สามารถคิด วางแผน ลงมือทำ ทบทวน นำไปพัฒนาอาชีพของตนเอง คำนึงถึงหลักเหตุผลและการประมาณตนเอง โดยมีบัญชีเป็นภูมิคุ้มกันและคู่มือชีวิต ด้วยการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 36,930 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 อำเภอ จังหวัดพัทลุง

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ จำนวน 37 ราย

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพและสามารถจัดทำบัญชี ต้นทุนอาชีพได้
2. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายนำข้อมูลทางบัญชีแบบป็นส่วนไปใช้ในการวางแผนการผลิตรายสินค้าได้ และปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง

3. โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายหลักคือ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข ผ่านการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม และชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุดประกอบกับ ซึ่งทางกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีนโยบายงานส่งเสริมการจัดทำบัญชีขยายผลจากระดับบุคคลสู่การรวมกลุ่มระดับชุมชนให้เป็นเครือข่ายคนรักการทำบัญชี ซึ่งเป็นลักษณะการสร้างแกนนำเกษตรกรให้เป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีในทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อเป็นตัวแทนการขับเคลื่อนงานของหน่วยงาน โดยทำหน้าที่เป็นวิทยากรและวิทยากรผู้ช่วย ในการอบรมสอนแนะให้กับเกษตรกรได้ และเข้าใจการจดบันทึกบัญชีทั้งในภาคครัวเรือนและการประกอบอาชีพ

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

สถานที่ดำเนินการ
11 อำเภอ จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ
อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี (ครูบัญชี) ได้รับการพัฒนาความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายผู้ทำบัญชี และเกษตรกรตัวอย่าง ตลอดจนปราชญ์ด้านการนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

งบประมาณ
จำนวน 8,100 บาท

ความสำเร็จของโครงการ
เชิงปริมาณ
อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี ได้รับการเสริมสร้างศักยภาพ พร้อมรับการพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ด้านบัญชี จำนวน 9 ราย

เชิงคุณภาพ
ร้อยละ 55.56 ของอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี ที่ได้รับการอบรมเสริมสร้างศักยภาพ สามารถพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ด้านบัญชี

1. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน

ศูนย์ข้าวชุมชนเป็นองค์กรชาวนาที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนการจัดตั้งขึ้น ตั้งแต่ปี 2543 มีบทบาทหน้าที่ในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในชุมชน เป็นศูนย์เรียนรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาข้าวของชุมชน ซึ่งศูนย์ข้าวชุมชน ถือว่าเป็นองค์กรชาวนาที่เป็นกลไกสำคัญในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้กับสมาชิกและชาวนาทั่วประเทศอย่างเพียงพอ เนื่องจากความต้องการเมล็ดพันธุ์ยังคงมีความต้องการเพิ่มขึ้น และกรมการข้าวไม่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้เพียงพอกับความต้องการที่มีแนวโน้มปรับตามความต้องการของผู้ใช้เมล็ดพันธุ์ทั่วประเทศ

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 343,420 บาท

สถานที่ดำเนินการ
11 อำเภอ จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ
กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนในจังหวัดพัทลุงมีผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพิ่มขึ้น และสามารถกระจายเมล็ดที่มีคุณภาพดีในพื้นที่ได้ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว และเกษตรกรยังสามารถรวมกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ และเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าวทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ
จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนในพื้นที่จังหวัดพัทลุงได้ครอบคลุมเกือบทุกอำเภอของจังหวัดพัทลุง โดยจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนเพิ่มจาก 8 กลุ่ม เป็น 42 กลุ่ม เพื่อสามารถกระจายการสนับสนุนโครงการในทุกพื้นที่ ที่มีการทำนาในปี 2567 มีศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มต่อเนื่องปี 2565 จำนวน 1 กลุ่ม และกลุ่มใหม่ ปี 2567 จำนวน 1 กลุ่ม

เชิงคุณภาพ
ศูนย์ข้าวชุมชนมีการสร้างเครือข่ายการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ภายในชุมชน และเกษตรกรได้รับความรู้จากการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

2. โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนการผลิตข้าวอินทรีย์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย ได้มีนโยบายในการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวและรายได้ชาวนา โดยจัดทำแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ซึ่งการผลิตข้าวอินทรีย์เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และกรมการข้าวได้ดำเนินการตอบสนองความต้องการผู้บริโภคจึงส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าข้าวอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน Organic Thailand เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมการผลิตการบริโภคภายในประเทศ ลดการใช้พลังงานขนส่งวัตถุดิบจากแดนไกลให้เป็นรากฐานเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็งตามหลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 235,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 อำเภอ จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

การผลิตข้าวอินทรีย์เป็นการผลิตที่ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตรทุกชนิด จึงทำให้ผลผลิตข้าวมีคุณภาพสูงและปลอดภัยจากสารพิษแล้วยังเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนอีกด้วย

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

กลุ่มผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน Organic Thailand มีกลุ่มเกษตรกร จำนวน 10 กลุ่ม

เชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ผลิตข้าวอินทรีย์มีการผลิตสินค้าข้าวอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน Organic Thailand เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และรักษาสิ่งแวดล้อม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

3. การใช้นวัตกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรในการปลูกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวแบบเกษตรแม่นยำ : การใช้เครื่องมือปลูกข้าวไร่ในสวนยางพารา

ปัจจุบันเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในกระบวนการผลิตข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถแทรกเตอร์ ถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร และเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ จึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการผลิตข้าวทั้งระบบตั้งแต่กระบวนการเตรียมดินจนถึงขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต (อรรถศาสตร์และคณะ, 2557) จากการที่ข้าวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทั่วทุกภาคและทุกสภาพนิเวศและยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและประเทศ

จึงมีการศึกษาประสิทธิภาพหรือแนวทางการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในการปลูกข้าวเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและมีความเหมาะสมกับพื้นที่ แต่ละนิเวศการปลูกข้าว (โดยเฉพาะสภาพไร่แซมยางพาราหรือปาล์มน้ำมัน) เพื่อจุดมุ่งหมายการพัฒนาเป็นคำแนะนำให้กับเกษตรกรนำเทคโนโลยีไปใช้ได้ง่ายไม่ยุ่งยาก มากไปกว่านั้นยังเป็นการช่วยแก้ปัญหาของระบบการผลิตข้าวที่สำคัญในปัจจุบัน คือ ช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดระยะเวลาในการเพาะปลูก ช่วยลดการใช้แรงงานภาคการเกษตร และเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต นำไปสู่การเพิ่มผลกำไรให้กับเกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

สถานที่ดำเนินการ
แปลงข้าว ต.เกาะเต่า และ ต.ป่าพะยอม อําเภอป่าพะยอม

- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ**
- 1.เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวไร่ด้วยการใช้นวัตกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรในพื้นที่ปลูกข้าวไร่ในสภาพแซมยางพาราและปาล์มน้ำมัน สามารถทดแทนแรงงานคน และทำงานได้อย่างรวดเร็ว (30-40 นาทีต่อไร่)
  - 2.เกษตรกรสามารถทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่เพื่อการจำหน่ายได้สะดวกในการตัดพันธุ์ปน
  - 3.ลดต้นทุนการใช้เมล็ดพันธุ์ได้ร้อยละ 47

งบประมาณ
จำนวน 120,000 บาท

ความสำเร็จของโครงการ
เชิงปริมาณ
การใช้เครื่องมือปลูกข้าวในสภาพข้าวไร่ในสวนยางพาราของจังหวัดพัทลุง ดำเนินการทำแปลงต้นแบบภายใต้โครงการเทคโนโลยีการผลิตข้าวร่วมระบบพืชยืนต้นในพื้นที่ภาคใต้เพื่อขับเคลื่อน BCG Model พื้นที่ 40 ไร่ โดยใช้พันธุ์ข้าวเหนียวดำหอม 37 และดอกพะยอม ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวที่ปัจจุบันมีเกษตรกรสนใจปลูกในพื้นที่ ที่เป็นสภาพไร่มากขึ้น จากการทดสอบเครื่องมือปลูก พบว่า เกษตรกรในพื้นที่ให้การยอมรับ เครื่องหยอดข้าวแห้งติดท้ายรถแทรกเตอร์ ชนิด 8 แถว เนื่องจากสภาพไร่ในสวนยางพารา มีลักษณะเป็นร่องมีระยะระหว่างต้นยางพารา สำหรับสวนยางพาราอายุ 1-3 ปี

เชิงคุณภาพ
การหยอดข้าวแห้ง โดยใช้แทรกเตอร์ติดตั้งกับเครื่องหยอดเมล็ด เป็นวิธีการปลูกข้าวไร่ใช้เมล็ดพันธุ์อยู่ที่ 6-8 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มผลผลิตได้กว่าร้อยละ 5-7 ลดต้นทุนจากการใช้เมล็ดพันธุ์ได้ถึงร้อยละ 50-60 และเพิ่มกำไรกว่าร้อยละ 24 รวมทั้งยังสามารถควบคุมความลึกในการหยอดและกลบเมล็ดได้สม่ำเสมอ ลดความเสียหายจากความร้อนและศัตรูพืช ส่งผลให้รากข้าวเจริญเติบโตได้ดี

1. โครงการส่งเสริมการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าว ปี 2567

ข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญกับสังคมไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมาช้านาน การทำนาเป็นอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่ของประชากรในประเทศ ประมาณ 4.6 ล้านครัวเรือน สามารถผลิตข้าวได้ปีละกว่า 31 ล้านตันข้าวเปลือก ดังนั้น อาชีพชาวนาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ในแง่เป็นกำลังสำคัญในการผลิตข้าวในการบริโภค หรือด้านการค้าข้าวเพื่อการส่งออก สามารถนำเงินรายได้เข้าสู่ประเทศ ประมาณปีละ 2 แสนล้านบาท สำหรับพื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าวปีการผลิต 2566/67 ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร รอบที่ 1 จำนวน 59.48 ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ 26.00 ล้านไร่ ข้าวหอมปทุม 1.80 ล้านไร่ ข้าวเจ้า 15.50 ล้านไร่ ข้าวเหนียว 15.70 ล้านไร่ ข้าวตลาดเฉพาะ 0.48 ล้านไร่ (กรมการข้าว, 2566)

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

สถานที่ดำเนินการ
แปลงข้าว ต.เกาะเต่า และ ต.ป่าพะยอม อําเภอป่าพะยอม

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรได้รับเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีจากกรมการข้าวเพื่อใช้ในการเพาะปลูก และขยายพันธุ์
2. ช่วยลดต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกร

งบประมาณ
จำนวน 1,910,525 บาท

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. เมล็ดพันธุ์ที่จำหน่ายในโครงการ จำนวน 104,400 กิโลกรัม
2. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,446 ครัวเรือน
3. พื้นที่ปลูกเข้าร่วมโครงการ 7,611 ไร่

เชิงคุณภาพ

การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าวสำหรับใช้เพาะปลูก เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนงานยุทธศาสตร์เกษตรสร้างมูลค่า

1. โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ภาษา การอาชีพ ตลอดจนการเกษตร ให้แก่นักเรียนซึ่งก็คือ เด็กและเยาวชนซึ่งจะต้องเรียนรู้ และเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี สุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ในอนาคต การที่โรงเรียนซึ่งเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน สามารถให้ความรู้ซึ่งเป็นพลังทางสมองแล้ว หากโรงเรียนสามารถสนับสนุนให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่สะอาด เหมาะสม และถูกต้องตามหลักโภชนาการ ด้วยแล้ว ก็จะทำให้ร่างกายแข็งแรง มีพลังงาน สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความหวังและอนาคตของชาติต่อไป

ระยะเวลาดำเนินการ
ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 30,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ
รร.บ้านควนกฎ ต.ควนมะพร้าว อ.เมือง
รร.บ้านนาทุ่งโพธิ์ ต.คลองเฉลิม
อ.งขลา

ความสำเร็จของโครงการ
เชิงปริมาณ
1. นักเรียนและครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ปี 2567 จำนวน 2 แห่ง ได้รับความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดิน
2. นักเรียนและครูในโรงเรียนต่อขยายผล (ปี 2550-2566) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายปี 2567 จำนวน 7 แห่ง ได้รับความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรของกรมพัฒนาที่ดิน

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ
โรงเรียนมีอาหารกลางวันที่สะอาดและปลอดภัย ซึ่งเป็นผลผลิตจากการทำการเกษตรของนักเรียนโดยใช้องค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากกรมพัฒนาที่ดิน

เชิงคุณภาพ
1. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้และแปลงสาธิตด้านการทำเกษตรให้นักเรียน ครู และคนในชุมชนได้เข้ามาศึกษา
2. โรงเรียนมีอาหารปลอดภัยจากผลผลิตทางการเกษตรภายใต้โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนสำหรับใช้เป็นอาหารกลางวันให้เด็กนักเรียน

2. โครงการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่เกษตรเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (CARBORN NEUTRALITY) ความสมดุลการจัดการทรัพยากรที่ดิน (LDN)

กรมพัฒนาที่ดินได้ประเมินโครงการจัดทำเป้าหมายและตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน เพื่อกำหนดมาตรการการจัดการดินเสื่อมโทรมในระดับพื้นที่ ในปีงบประมาณ 2564- 2566 ทำให้ได้ข้อมูลฐาน (Baseline) ระดับพื้นที่ที่นำไปใช้เป็นตัวชี้วัดความเสื่อมโทรมของที่ดินในประเทศ รวม 25 จังหวัด เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสถานะความเสื่อมโทรมของที่ดิน (LDN baseline) ระดับพื้นที่ และขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่น ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและความต้องการของเกษตรกร เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายพื้นที่ดำเนินการ (implement) ให้สอดคล้องกับมาตรการการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดินครอบคลุมทั้งประเทศ ตรงตามเป้าประสงค์การพัฒนาตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 6,883,790 บาท

สถานที่ดำเนินการ

อ.ป่าพะยอม/ตะโหมด/ควนขนุน/ เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

พื้นที่เกษตรกรกรมได้แนวทางการจัดการด้านความสมดุลของการใช้ที่ดิน และกำหนดมาตรการการจัดการดินเสื่อมโทรมที่เหมาะสมในระดับพื้นที่ หลังจากการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ดำเนินการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน อาทิ เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยหมัก ไคโลไมท์ พื้นที่ความเสื่อมโทรมของที่ดิน เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

พื้นที่เกษตรกรกรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน 1,900 ไร่

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่และความต้องการของชุมชน และเกิดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน

3. โครงการพัฒนาพื้นที่ปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมของจังหวัดภาคใต้

ปาล์มน้ำมัน เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ สร้างรายได้หลักให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะสภาพพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ปัจจุบันผลผลิตปาล์มน้ำมันที่มีอยู่ในพื้นที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการผลิตของโรงงาน และจากการวิเคราะห์ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ภาคใต้ของกรมพัฒนาที่ดิน ใน 14 จังหวัดภาคใต้ โดยแบ่งเป็น พื้นที่มีศักยภาพสูง (S1) จำนวน 7,542,425 ไร่ และพื้นที่มีศักยภาพปานกลาง (S2) จำนวน 10,377,323 ไร่

กรมพัฒนาที่ดิน จัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมของจังหวัดภาคใต้ เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน และเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยการสนับสนุนงานการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการใช้วัสดุปรับปรุงดิน เพื่อฟื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 2,543,037 บาท

สถานที่ดำเนินการ

- ต.ห่านโพธิ์ อ.เขาชัยสน
- ต.ป่าพะยอม อ.ป่าพะยอม
- ต.พนมวังค์ อ.ควนขนุน
- ต.ปันแต อ.ควนขนุน
- ต.โคกทราย อ.ป่าบอน
- ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

เกษตรกรสามารถผลิตปาล์มน้ำมันได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดพัทลุงได้รับการพัฒนาที่ดินให้มีความเหมาะสมเพิ่มศักยภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 250 ไร่

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุงสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันได้อย่างเหมาะสม

1. กิจกรรมพัฒนาอาชีพผลิตพืชอาหารสัตว์

จากการส่งเสริมเกษตรกรตามนโยบายรายชนิดสัตว์และนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรของกรมปศุสัตว์ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จำเป็นต้องปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ และปรับปรุงแปลงพืชอาหารสัตว์เดิมเพื่อให้มีพืชอาหารสัตว์เพียงพอสำหรับเลี้ยงสัตว์ของตนเอง จึงมีความจำเป็นต้องใช้ท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์จำนวนมาก แต่หน่วยงานราชการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรในแต่ละปี ดังนั้น กรมปศุสัตว์จึงนำความรู้ เทคนิค และเทคโนโลยีด้านการผลิตท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์ ที่มีอยู่นำไปถ่ายทอด และสนับสนุนให้เกษตรกรผลิตตามกระบวนการนั้นๆ รวมถึงการจัดการจำหน่ายผลผลิตสู่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพ ลดต้นทุน และสร้างรายได้ที่มั่นคงแก่เกษตรกร

ระยะเวลาดำเนินการ
มีนาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 19,600 บาท

สถานที่ดำเนินการ
อำเภอบางแก้ว
อำเภอป่าพะยอม
อำเภอศรีบรรพต
อำเภอควนขนุน

- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ**
1. ประกอบอาชีพผลิตท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์จำหน่าย
  2. มีท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์คุณภาพดีจำหน่ายอย่างเพียงพอ
  3. มีโอกาสในการปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ ใช้ท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์คุณภาพดีสำหรับลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์

- ความสำเร็จของโครงการ**
- เชิงปริมาณ**
1. เกษตรกรผลิตท่อนพันธุ์จำหน่าย จำนวน 134,500 กิโลกรัม
  2. เกษตรกรผลิตเสบียงสัตว์จำหน่าย จำนวน 1,131,000 กิโลกรัม
  3. จัดทำแปลงผลิตหญ้าแพงโกลา GAP (ภายในหน่วยงาน) 1 แปลง
- เชิงคุณภาพ**
1. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์
  2. ลดปัญหาการขาดแคลนท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และการขาดแคลนอาหารหยาบคุณภาพดี
  3. ยกระดับคุณภาพการผลิตพืชอาหารสัตว์ตามมาตรฐาน GAP

1. โครงการซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการชลประทานพัทลุง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน โดยซ่อมแซมถนนคลองส่งน้ำสาย 1R-RMC1 กม.11+000-14+000 เป็นช่วงๆ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด

เนื่องจากถนนคลองส่งน้ำสาย 1R-RMC1 เสียหายชำรุดเป็นบ่อเมื่อเวลาฝนตกมีน้ำท่วมขัง การสัญจรไป-มา เป็นไปอย่างยากลำบาก โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด จึงได้จัดทำโครงการซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการชลประทานพัทลุง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ
7 มิถุนายน - 4 กันยายน 2567

งบประมาณ
จำนวน 19,600 บาท

สถานที่ดำเนินการ
ตำบลฝาละมี อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ความสำเร็จของโครงการ
เชิงปริมาณ
 ซ่อมแซมถนนคลองส่งน้ำสาย 1R-RMC1 กม.11+000-14+000 ความยาว 146 เมตร
เชิงคุณภาพ
 ถนนคลองส่งน้ำมีความคงทนแข็งแรงและสามารถสัญจรไปมาได้สะดวกรวดเร็ว

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ
 ราษฎรในพื้นที่สามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและปลอดภัยมากขึ้น

2. โครงการซ่อมแซมราวกันตกคลองน้ำสาย RMC1 และสายชอย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

เนื่องจากราวกันตกคลองน้ำที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ที่จะทำให้เกิดความปลอดภัย และไม่เกิดอันตรายแก่ราษฎรที่ใช้เส้นทางดังกล่าวสัญจรไป - มา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด จึงได้จัดทำโครงการซ่อมแซมราวกันตกคลองน้ำสาย RMC1 และสายชอย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ
31 พฤษภาคม ถึง 29 กรกฎาคม 2567

งบประมาณ
จำนวน 489,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ
ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

ความสำเร็จของโครงการ
เชิงปริมาณ
งานซ่อมแซมราวกันตกคลองส่งน้ำ สาย RMC1 และสายชอยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ความยาวของราวกันตก ยาว 280 เมตร
เชิงคุณภาพ
ติดตั้งราวกันตกคลองส่งน้ำให้มีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งาน เพื่อความปลอดภัยในการสัญจรของประชาชน

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. ใช้ในการสัญจรและขนส่งผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรได้อย่างปลอดภัย
2. ลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ

3. โครงการซ่อมแซมสะพานข้ามอาคารอัดน้ำกลางคลองและอาคารประกอบคลองส่งน้ำสาย RMC2 กม.12+511 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

เนื่องจากสะพานข้ามอาคารอัดน้ำกลางคลองมีสภาพชำรุดผุพังเสียหาย และอาคารประกอบเกิดการทรุดตัว คอนกรีตแตก มาอย่างต่อเนื่อง พังเสียหาย ขาดประสิทธิภาพในการส่งน้ำ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด จึงได้จัดทำโครงการซ่อมแซมสะพานข้ามอาคารอัดน้ำกลางคลองและอาคารประกอบคลองส่งน้ำสาย RMC2 กม.12+511 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ

1 มิถุนายน ถึง 30 กรกฎาคม 2567

งบประมาณ

จำนวน 489,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

ต.เขาชัยสน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

ซ่อมแซมสะพานข้ามอาคารอัดน้ำกลางคลองและอาคารประกอบ RMC2 กม.12+511 ความยาวสะพาน 5 เมตร และคอนกรีตควดคลอง 205 เมตร

เชิงคุณภาพ

สะพานข้ามอาคารอัดน้ำกลางคลองและคอนกรีตควดคลอง ได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานสามารถส่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรและอุปโภค-บริโภค ของเกษตรกร 40 ครัวเรือน

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. มีน้ำใช้เพื่อการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร
2. มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภค และสัตว์เลี้ยง

● สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง

1. โครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา วันที่ 11 กันยายน 2566 โดยในคำแถลงดังกล่าว มีนโยบายการให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อสร้างโอกาสในการมีอาชีพ รายได้ และความมั่นคงในชีวิต โดยรัฐบาลจะเร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดินมีชีวิตที่มั่นคง พิจารณาเอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด เพื่อให้สามารถนำไปต่อยอดให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ นำมาพัฒนาที่ดินเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะยาว

สำหรับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง มีแผนงานตามโครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้ แผนการยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 1,646 แปลง แผนการมอบโฉนดเพื่อการเกษตร (70% ของแผนยื่นคำขอฯ) จำนวน 1,152 แปลง

ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม 2566 ถึง
กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 74,500 บาท

สถานที่ดำเนินการ

11 อำเภอในจังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี สามารถยื่นคำขอในการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตรได้
2. เกษตรกรสามารถนำโฉนดเพื่อการเกษตรไปต่อยอดให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิต ส่งผลทำให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินที่มั่นคง

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. มีเกษตรกรมายื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 5,064 แปลง คิดเป็น 307.65% ของแผนยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร (จำนวน 1,646 แปลง)
2. ส.ป.ก.พัทลุง สามารถดำเนินการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 1,563 แปลง คิดเป็น 135.68% ของแผนการมอบโฉนดเพื่อการเกษตร (จำนวน 1,152 แปลง)

เชิงคุณภาพ

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร ได้รับมอบโฉนดเพื่อการเกษตร
2. โครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร สามารถปรับปรุงและพัฒนาสิทธิในที่ดินให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุงให้ดีขึ้น

1. ยกระดับ ศรย.เป็น SMART LEARNING CENTER ด้านยางพารา (RUBBER FOR YOUR LIFE) เชื่อมโยงเครือข่ายกับชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานพันธมิตรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุง จัดทำโครงการส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ยางพาราเพื่อเป็นจุดสาธิตการเรียนรู้สำหรับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง (Smart Learning Center) โดยร่วมกับภาคีเครือข่ายในการร่วมกันพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้รองรับการเป็น Smart Learning Center ด้านยางพารา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่างๆ เป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรชาวสวนยางในการประกอบอาชีพเสริมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม - กันยายน 2567

งบประมาณ

จำนวน 150,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ

- ต.ร่มเมือง อ.เมืองพัทลุง
- ต.วังใหม่ อ.ป่าบอน
- ต.ตะโหมด อ.ตะโหมด

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

เกษตรกรชาวสวนยางมีรายได้เพิ่มจากการประกอบอาชีพร่วมในสวนยาง

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

ให้การสนับสนุนระบบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์แก่เกษตรกรชาวสวนยางที่ปลูกพืชร่วมยางจำนวน 2 ราย และสนับสนุนกล่องเลี้ยงชันโรงแก่เกษตรกรชาวสวนยางที่เลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงในสวนยางจำนวน 1 ราย งบประมาณรายละ 50,000 บาท

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรชาวสวนยางมีรายได้เพิ่มจากการประกอบอาชีพร่วมในสวนยาง

2. การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

การส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยมีความรู้ความสามารถในการผลิตและใช้น้ำยางชั้นผสมสารเคมีเคลือบผ้าฝ้ายดิบได้ด้วยตัวเอง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้สำหรับปุสระน้ำ ทำบ่อเก็บน้ำขนาดเล็ก หรือทำกระชังบกเพื่อเลี้ยงสัตว์น้ำในครัวเรือน สอดคล้องกับนโยบายของการยางแห่งประเทศไทยในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเกี่ยวกับยางพารา เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศได้อีกด้วย ศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุงจึงจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางหลักสูตร “การผลิตและการใช้ประโยชน์น้ำยางชั้นชนิดครีม ในการทำผ้าเคลือบน้ำยางสำหรับปุสระน้ำ” เป้าหมายผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 30 คน เนื้อหาการฝึกอบรมประกอบด้วย การให้ความรู้ทางวิชาการและการฝึกปฏิบัติจริง ตั้งแต่การนำน้ำยางสดผลิตเป็นน้ำยางชั้น การผสมสารเคมีชนิดต่างๆ การเคลือบแผ่นใยสังเคราะห์หรือผ้าฝ้ายดิบด้วยน้ำยางคอมพาวด์ และการปูเป็นรูปปุสระน้ำ เกษตรกรสามารถนำไปทำได้เองทุกขั้นตอน

ระยะเวลาดำเนินการ
วันที่ 26 - 29 มีนาคม 2567

งบประมาณ
จำนวน 36,895 บาท

สถานที่ดำเนินการ
ศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุง ม.7 ต.ตะโหมด อ.ตะโหมด จ.พัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ
เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความรู้ในการแปรรูปน้ำยางสดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ
ผู้เข้าร่วมอบรม 38 คน ได้รับความรู้การผลิตและการใช้ประโยชน์น้ำยางชั้นชนิดครีม ในการทำผ้าเคลือบน้ำยางสำหรับปุสระน้ำ

เชิงคุณภาพ
เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้สำหรับปุสระน้ำ ทำบ่อเก็บน้ำขนาดเล็ก หรือทำกระชังบกเพื่อเลี้ยงสัตว์น้ำในครัวเรือน สอดคล้องกับนโยบายของการยางแห่งประเทศไทยในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเกี่ยวกับยางพารา เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศ

3. การสร้างจุดเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุง

ศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุง มีภารกิจในการผลิตและขยายพันธุ์ยาง และมีภารกิจด้านการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับยางพาราแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป จึงจัดโครงการสร้างจุดเรียนรู้ขึ้นในปีงบประมาณ 2567 ประกอบด้วยจุดเรียนรู้การปลูกล้ำยหอมทองแซมสวนยางพาราก่อนเปิดกรีต จุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อใช้ในสวนยางพารา และจุดเรียนรู้การปลูกกาแฟอาราบิก้า และผักเหียงใบใหญ่ร่วมในสวนยางพารา

ระยะเวลาดำเนินการ
ปีงบประมาณ 2567 - 2568

งบประมาณ
จำนวน 694,800 บาท

สถานที่ดำเนินการ
ศูนย์เรียนรู้ยางพาราพัทลุง ม.7 ต.ตะโหมด อ.ตะโหมด จ.พัทลุง

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

1. เกษตรกรชาวสวนยางได้ความรู้พื้นฐานในการปลูกล้ำยหอมทองแซมยางเล็ก การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และการปลูกกาแฟและผักเหียงใบใหญ่ร่วมยาง
2. สามารถสร้างรายได้เพิ่มเติมจากการทำสวนยางเพียงอย่างเดียว

ความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ

1. แปลงสาธิตการปลูกล้ำยหอมทองแซมสวนยางพาราเนื้อที่ 10 ไร่
2. จุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อใช้ในสวนยางพารา
3. แปลงสาธิตการปลูกกาแฟอาราบิก้าและผักเหียงใบใหญ่ร่วมในสวนยางพารา 10 ไร่

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรชาวสวนยางสามารถเข้ามาศึกษาดูงานเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพเสริมในสวนยางลดรายจ่าย เพิ่มรายได้จากการทำสวนยางเพียงอย่างเดียว

คณะผู้จัดทำ

ปรึกษา

นางอมรรัตน์ กาวชู เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

สนับสนุนข้อมูลโดย

1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
2. สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
3. สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง
5. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
6. โครงการชลประทานพัทลุง
7. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พัทลุง
8. ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง
9. ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง
10. สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง
11. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง
12. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเซียด
13. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง
14. การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดพัทลุง

รวบรวม ออกแบบ จัดทำเล่ม โดย

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

ศาลากลางจังหวัดพัทลุง ชั้น 4 ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000

โทรศัพท์ 074-614203

E-mail : saraban_plg@opsmoac.go.th

<https://www.opsmoac.go.th/phatthalung>

